

Су айдындарындағы қауіпсіздік қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2015 жылғы 19 қаңтардағы № 34 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 26 ақпанда № 10335 тіркелді.

"Азаматтық қорғау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 12-бабының 1-тармағының 51) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 22.08.2025 № 348 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Қоса беріліп отырған Су айдындарындағы қауіпсіздік қағидалары бекітілсін.
2. Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Төтенше жағдайлар комитеті (В.В. Петров) заңнамада белгіленген тәртіппен:
 - 1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;
 - 2) осы бұйрықты мемлекеттік тіркегеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оны мерзімді баспа басылымдарында және "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға жолдауды;
 - 3) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.
3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің орынбасары В.К. Божкоға жүктелсін.
4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Министр
полиция генерал-лейтенанты

Қ. Қасымов

Қазақстан Республикасы
Ішкі істер министрінің
2015жылғы 19 қаңтардағы
№ 34 бұйрығымен
бекітілді

Су айдындарындағы қауіпсіздік қағидалары

Ескерту. Қағидалар жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 29.05.2020 № 438 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы су айдындарындағы қауіпсіздік қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) азаматтардың Қазақстан Республикасының су айдындарын пайдалану кезінде қауіпсіздігін қамтамасыз ету тәртібін айқындайды.

2. Осы Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) акватория - табиғи, жасанды немесе шартты шекаралармен шектелген су кеңістігі ;

2) алғашқы көмек - бұл адамның өмірін сақтап қалуға, шұғыл жағдайлар кезінде асқынулардың алдын алуға, сондай-ақ оқиға орнында зардап шеккен адамның өзі (өзіне-өзі көмек) немесе жақын мандағы басқа адам (өзара көмек) жүргізетін шұғыл жағдай кезінде зардап шеккен адамның денсаулығы мен өміріне төнетін қатерді төмендету мақсатында медицина қызметкерлері келгенге дейін шұғыл базалық іс-шаралар кешені;

3) "Александротвың ұшы" құтқару құралы-суға батып бара жатқан адамға көмек көрсетуге арналған құрал, ол ұзындығы шамамен 30 метр, диаметрі 40 сантиметр ілмегі және екі қалқымасы бар жүзбелі балшық болып табылады;

4) бұқаралық іс-шараны ұйымдастырушы - бастамасы бойынша бұқаралық іс-шара өткізілетін жеке немесе заңды тұлға;

5) демалушылар - демалу, балық аулау, шомылу, шағын көлемді кемелерде жүзу және демалудың басқа да түрлері мақсатында су айдындарында жүрген адамдар;

6) жағажай - су айдынына іргелес және ұйымдасқан демалу, оның ішінде адамдарды шомылу үшін жайластырылған жер учаскесі;

7) жеке құтқару құралы – суда немесе мұзда болған кезде адамға қосымша қалқымалылық жасауға арналған құтқару құралы. Жеке құтқару құралдарына құтқару шеңберлері, кеудешелер, төсбелгілер, қалтқылар жатады;

8) жер үсті су объектілері - шекаралары, көлемі және су режимі бар жер бетінде оның рельеф нысандарында сулардың тұрақты немесе уақытша шоғырлануы;

9) №1 жиынтық - жеңіл үлгідегі сүңгуірлік құрал-жабдықтарға су астында көрінуді жақсартуға арналған жартылай Маска, су астында немесе су астында атмосфералық ауамен жүзетін адамның басын Судан көтермей тыныс алуына мүмкіндік беретін қуыс түтік түріндегі тыныс алу түтігі және жүзуге арналған жүзгіштер аяққа тағылатын Қанат түріндегі қозғаушы ретінде кіреді;

10) коммуналдық жағажай - жергілікті атқарушы органның қарамағындағы немесе шарттық негізде жеке немесе заңды тұлғаға берілген жағажай;

11) көзбен шолып қарау - су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарындағы бұқаралық демалыс, туризм және спорт орнының осы Қағидалардың талаптарына сәйкестігін айқындау мақсатында жағажай мен акватория аумағын комиссиялық байқау ;

12) құтқару посты - ведомстволық тиесілілігіне және меншік нысанына қарамастан ұйымдар, акваторияның белгілі бір учаскесінде жеке және заңды тұлғалар құратын,

шомылушылардың қауіпсіздігі жөніндегі нұсқаушылармен (бұдан әрі - нұсқаушы) жасақталған, құтқару жабдықтарымен жарақтандырылған, су айдындарында адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі функцияларды орындайтын пост;

13) құтқару шильці - құлағаннан кейін мұзға өз бетінше шығуға, сондай-ақ жатқан күйінде жұқа мұзбен жүруге мүмкіндік беретін құтқару Аксессуары. Бұл сыммен біріктірілген үшкір металл ұштары бар 2 тұтқаны білдіреді;

14) нұсқаушы – он сегіз жасқа толған, азаматтық қорғау саласындағы уәкілетті органның (бұдан әрі-уәкілетті орган) аумақтық органында даярлықтан өткен жеке тұлға ;

15) оқу орны - бұл жағажай аумағында арнайы жабдықталған, жүзу бойынша ұжымдық және жеке сабақтар өткізуге барынша бейімделген орын;

16) осы Қағидалардың талаптарын сақтауға жауаптылар - су айдындарының, су объектілеріндегі жаппай демалыс, туризм және спорт орындарының иелері (жалға алушылар, өтеусіз пайдаланушылар), нұсқаушылар және (немесе) жаттықтырушылар, жергілікті атқарушы органдар, сондай-ақ су айдындарын пайдаланатын және (немесе) оларда демалып жатқан жеке және заңды тұлғалар;

17) сақтандыру ұшы - құтқару дөңгелегімен немесе құтқару кеудешесімен бірлесіп пайдаланылатын, белбеуге немесе иыққа тағылатын нұсқаушының өзін сақтандыруға арналған ілмегі бар катушкадағы ұзындығы кемінде 200 метр қалқымалы балға;

18) спорттық-бұқаралық іс-шаралар - адамның дене және зияткерлік қабілеттерін дамытуға, салауатты өмір салтын насихаттауға бағытталған, спорттық ғимараттар мен объектілерде, сондай-ақ спорттық-бұқаралық іс-шараларды өткізуге арналған ашық жерлерде өткізілетін, осы іс-шараларда бір мезгілде екі жүз және одан да көп көрерменнің болуын көздейтін іс-шаралар;

19) су айдындары - өзендер және соларға теңестірілген каналдар, көлдер, су қоймалары, тоғандар және басқа ішкі су айдындары, аумақтық сулар;

20) су айдындарындағы қауіпсіздік белгілері - адамдардың өмір сүру қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында су айдындарының жанында Орнатылатын белгілер (ескерту, тыйым салу, ақпараттық және басқалар) (белгінің қолданылу аймағы әр бағытта 50 метрге дейін);

21) су айдынындағы бұқаралық іс – шара - іргелес немесе іргелес емес жер учаскесі бар су айдынында (немесе оның бір бөлігінде) өткізілетін адамдар жаппай болатын көпшілік іс-шара (мәдени-ойын-сауық, спорттық, жарнамалық немесе ойын-сауық іс-шарасы);

22) су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарындағы жаппай демалу, туризм және спортқа арналған орнын ұйымдастырушы - су айдынын рекреациялық мақсаттар үшін (жағажай, балық аулау, емдеу, туризм, спорт және суда немесе мұзда белсенді

демалу, шағын көлемді кемелерді жалға алу және су айдындарында жүзу мен сырғанаудың басқа да құралдары) пайдалану құқығы берілген жеке немесе заңды тұлға), оның ішінде балалардың ұйымдастырылған демалысы;

23) су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарындағы жаппай демалуға, туризмге және спортқа арналған орын - рекреациялық мақсаттар үшін пайдаланылатын (жағажай, балық аулау, емдеу, туризм, спорт және суда немесе мұзда белсенді демалу, шағын көлемді кемелерді және басқа да жүзу құралдарын жалға алу және су айдындарында сырғанау), сондай-ақ балалардың ұйымдастырылған демалысы үшін;

24) су пайдаланушы - Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен өз мұқтаждарын және (немесе) коммерциялық мүдделерін қанағаттандыру үшін су ресурстарын пайдалану құқығы берілген жеке немесе заңды тұлға;

25) су режимі - су объектілеріндегі су деңгейлерінің, шығыстарының және көлемдерінің уақыт бойынша өзгеруі;

25-1) шомылу - жуыну, денсаулықты нығайту немесе демалу мақсатында суға түсу, жүзу және су айдындарында болу;

26) шомылуға тыйым салынған орын - облыстардың (республикалық маңызы бар қалалардың, астананың) жергілікті өкілді органдары айқындаған, адамдарды шомылуға арналмаған су айдындарының ықтимал қауіпті учаскелері;

27) шағын көлемді кеме – ұзындығы жиырма метрден аспайтын, борттағы адамдардың рұқсат етілген саны он екі адамнан аспайтын кеме, балық аулау, жүктерді тасымалдау, сүйрету, пайдалы қазбаларды іздеу, барлау және өндіру, құрылыс, жол, гидротехникалық және басқа да ұқсас жұмыстарды жүргізу, лоцмандық және мұзжарғыш алып өту үшін салынған немесе жабдықталған кемелерден басқа, сондай-ақ су объектілерін ластанудан және бітелуден қорғау жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру.

Ескерту. 2-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің м.а. 25.12.2024 № 505 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 22.08.2025 № 348 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

3. Жеке немесе заңды тұлғаның қылмыстық жазаланатын іс-әрекет белгілері болмаған кезде жасаған осы Қағидаларды бұзуы немесе орындамауы "Әкімшілік құқық бұзушылық туралы" Қазақстан Республикасы Кодексінің 412-бабына сәйкес жауаптылыққа әкеп соғады.

Ескерту. 3-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

4. Шомылуға бөлінген су айдыны акваториясы учаскесінің түбін 2 метрге дейінгі тереңдікте зерттеп-қарауды және тазалауды, сондай-ақ жағажайдың осы Қағидалардың 9-тармағының талаптарына сәйкестігін көзбен шолып қарауды уәкілетті органның аумақтық органдары немесе қарамағындағы мемлекеттік мекемелері немесе жергілікті атқарушы органдар мен уәкілетті органның аумақтық органдары өкілдерінің қатысуымен су астында жұмыс жүргізу үшін сүңгуірлік жабдықтары мен құрал-жабдықтары бар ұйымдар жүргізеді.

Ескерту. 4-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 22.08.2025 № 348 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

4-1. Су айдыны акваториясы учаскесінің түбін зерттеп-қарау және тазалау, көзбен шолып тексеру жыл сайын 1 маусымнан 31 тамызға дейін созылатын шомылу маусымы басталғанға дейін жүзеге асырылады.

Ескерту. Қағидалар 4-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

4-2. Акватория бойынша жағажайлар мыналарды ажыратады: теңіз, өзен, көл, су қоймалары мен жасанды су айдындарының жанындағы жағажайлар.

Жағалау аймағының түрі бойынша жағажайлар мыналарды ажыратады: малтатас, ұсақ малтатас, құм – малтатас, құм, қабық, қиыршық тас, тас, бетон, аралас.

Тиістілігі бойынша жағажайлар мыналарды ажыратады: коммуналдық, жеке.

Жағажайлар орналасқан жері бойынша: қалалық, қала сыртындағы.

Жағалау сызығының ұзындығы бойынша жағажайлар: кіші – 75 метрге дейін, орташа – 76 метрден 125 метрге дейін, үлкен – 126 метрден жоғары.

Мақсаты бойынша жағажайлар мыналарды ажыратады: ересектер үшін, балалар үшін (тереңдігі 0,7 метрден 1,2 метрге дейінгі мектепке дейінгі және мектеп жасындағы), аралас.

Ескерту. Қағидалар 4-2-тармақпен толықтырылды - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

5. Су айдындарында жүзу құралдарын қолдана отырып балық аулау, жеке құтқару құралдары болған кезде жүзеге асырылады.

2- тарау. Су айдындарында, оның ішінде жағажайларда қауіпсіздікті қамтамасыз ету тәртібі

6. Су айдындарында, оның ішінде жағажайларда қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін уәкілетті орган мынадай шараларды орындайды:

1) жергілікті атқарушы органдармен бірлесіп су айдындарындағы төтенше жағдайлардың алдын алуға бағытталған профилактикалық жұмыстарды ұйымдастырады және жүргізеді;

2) Қазақстан Республикасының су айдындарында су-құтқару және сүңгуір-іздістіру жұмыстарын жүргізеді;

3) су объектілерінде және су шаруашылығы құрылыстарында радиотрансляциялық қондырғылар бойынша және басқа да бұқаралық ақпарат құралдарының көмегімен жаппай демалуға, туризмге және спортқа арналған орындарда демалушылар арасында судағы жазатайым оқиғалардың алдын алу бойынша бұқаралық-түсіндіру жұмыстарын жүргізеді;

4) жергілікті атқарушы органдардың шешімі бойынша ішкі істер органдарының қызметкерлерінің, Ұлттық ұланның әскери қызметкерлері мен көліктік бақылау инспекциясының кезекшілігін ұйымдастырады;

5) жағажайдың осы Қағидалардың 9-тармағының талаптарына сәйкестігін су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарында жаппай демалу, туризм және спорт орнын ұйымдастырушының өтініші бойынша көзбен шолып қарауды (шомылу маусымы басталғанға дейін) жүргізеді;

6) әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы істерді оларды жасау фактілері бойынша іс жүргізуді ұйымдастырады:

құқық қорғау органдарынан, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардан, жергілікті өзін-өзі басқару органдарынан келіп түскен материалдар;

жеке және заңды тұлғалардың хабарламалары немесе өтініштері, сондай-ақ бұқаралық ақпарат құралдарындағы хабарламалар;

7) шомылуға тыйым салынған және рұқсат етілген орындарда (уәкілетті органның аумақтық органының басшысы бекіткен патрульдеу ай сайынғы графигі негізінде) патрульдеу жүргізуді ұйымдастырады.

Ескерту. 6-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің м.а. 25.12.2024 № 505 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 22.08.2025 № 348 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

7. Жергілікті атқарушы органдар мынадай шараларды орындайды:

1) су қорын пайдалану мен қорғау, сумен жабдықтау және су бұру, қоршаған ортаны қорғау, халықтың санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы уәкілетті органдармен келісім бойынша экологиялық талаптарды және адам өмірінің қауіпсіздігін сақтай отырып, су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарында жаппай демалуға, туризм мен спортқа арналған орындарды облыстың (республикалық маңызы бар қаланың, астананың) жергілікті атқарушы органдары белгілейді;

2) коммуналдық жағажайларда құтқару бекеттерін, медициналық көмек пункттерін және қоғамдық қауіпсіздік бекеттерін құрады;

3) суға шомылу және демалу үшін пайдаланылатын су айдындарына түгендеу жүргізеді және оларды нақты иелеріне бекітеді;

4) су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарында нұсқаушылармен жасақталмаған және осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес құтқару жабдықтарымен және жарақтарымен жарақтандырылмаған құтқару бекеттері жоқ, кезекші медициналық персоналмен алғашқы медициналық көмек көрсетуге арналған үй-жаймен және қажетті құрал-сайманмен және дәрі-дәрмекпен және балалардың шомылуына арналған учаскелермен (балалар жағажайы) жарақтандырылмаған жаппай демалыс, туризм және спорт орындарын ашуға жол берілмейді;

5) балаларды суға шомылуға және жүзуге үйрету үшін коммуналдық және балалар жағажайларын құрады және жабдықтайды;

6) су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарында жаппай демалыс, туризм және спорт орындарына волонтерлер тартылады;

7) мұз қатқан су айдынының өтуі үшін арнайы мұз өткелдері (жаяу жүргіншілер және автомобильдер үшін) жасалады;

8) қысқы кезеңнің басында және соңында мұз үстімен өтетін өткелдің ашылу және жабылу уақыты белгіленеді;

9) бұқаралық ақпарат құралдары арқылы тиісті өңірдің аумағында орналасқан су объектілерінде шомылуға, ауыз су және шаруашылық қажеттіліктеріне су алуға, мал суаруға, шағын көлемді кемелерде және басқа да жүзу құралдарымен жүруге тыйым салынған орындар туралы және осындай ақпаратты берудің өзге де тәсілдері туралы азаматтарға ақпарат береді;

10) су айдындарының қауіпті және шомылу үшін жабдықталмаған учаскелерінде жергілікті атқарушы органдар осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес талаптарға су айдындарында тыйым салатын және ескертетін қауіпсіздік белгілерін орнатады;

11) білім беру ұйымдарында су объектілерінде қауіпсіздік бұрышын құруды, су объектілеріндегі тәртіп Қағидаларды зерделеуді, жазатайым оқиғалардың алдын алу үшін қауіпсіздік шараларын және зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету шараларын ұйымдастырады.

Ескерту. 7-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 29.05.2025 № 210 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

8. Қазақстан Республикасының Су кодексі 65-бабының 4-тармағының екінші бөліміне сәйкес облыстардың (республикалық маңызы бар қалалардың, астананың) жергілікті өкілді органдары азаматтардың өмірі мен денсаулығын сақтау мақсатында өңірдегі жағдайлардың ерекшеліктерін ескере отырып, ортақ су пайдалану қағидаларында тиісті өңірдің аумағында орналасқан су объектілерінде шомылу, ауыз су және шаруашылық қажеттіліктерге су алу, мал суару, шағын кемелерде және басқа да жүзу құралдарында жүзу тыйым салынған жерлерді айқындауы мүмкін.

Ескерту. 8-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

9. Су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарындағы бұқаралық демалыс, туризм және спорт орындарында:

1) топырақты қазу, мұзды қазу, су айдынының түбін тереңдету жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде жұмыстар жүргізілетін учаскелерді қоршау жөнінде, ал су айдынының түбін тегістеу жөніндегі жұмыстар аяқталғаннан кейін шаралар қабылданады;

2) шомылу маусымы басталар алдында 2 метрге дейінгі тереңдікте шомылуға бөлінген су айдыны акваториясы учаскесінің түбін тексеру және тазалау жүргізіледі, оның қорытындысы бойынша осы Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жағажайды зерттеу актісі уәкілетті органның аумақтық органдарымен беріледі (жағажайды зерттеу актісі барлық қолдар болған жағдайда жарамды болып табылады);

3) құтқару бекеттері құрылады:

демалушылар мен шомылушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін, осы қағидаларды бұзу жағдайларының алдын алатын және зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсететін нұсқаушылармен (құтқару жабдықтарымен және жабдықтармен жарақтандырылған) жасақталған;

кезекші персоналмен (медициналық персоналмен немесе тиісті даярлықтан өткен, қажетті құралдармен және дәрі-дәрмектермен жарақтандырылған адамдармен) алғашқы көмек (дәрігерге дейінгі медициналық көмек) көрсетуге арналған үй-жайы бар адамдар;

4) күзет бекеттері құрылады (су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарында жаппай демалу, туризм және спорт орнын ұйымдастырушының бастамасы бойынша);

5) жағалау белдеуінен 20 метрден аспайтын қондырғымен барлық бақыланатын қызмет көрсету аймағын қамтуды қамтамасыз ететін биіктіктегі бақылау мұнаралары орнатылады;

6) киім ауыстыруға арналған кабиналар (50 адамға 1), дәретханалар (50 адамға 1, шомылу орнынан кемінде 50 метр және 150 метрден аспайтын қашықтықта), шезлондар, тенттер мен шатырлар (су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарында жаппай демалу, туризм және спорт орнын ұйымдастырушының бастамасы бойынша);

7) қызмет көрсетудің барлық аймағын қамтитын дауыс зорайтқыш құрылғылар, телефон байланысы және бейне тіркеу жүйесі орнатылады; (бейне тіркеу жүйесі су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарында жаппай демалу, туризм және спорт орнын ұйымдастырушының бастамасы бойынша орнатылады);

8) ақпараттық стендтер (су объектілеріндегі жазатайым оқиғалардың профилактикасы жөніндегі мәліметтермен, су мен ауаның температурасы, желдің жылдамдығы мен бағыты және су ағыны туралы деректермен) белгіленеді;

9) ақпараттық стендтер:

су мен ауаның температурасын, желдің жылдамдығы мен бағытын және су ағынын көрсететін тақтайшалары бар стендтер;

құқық қорғау органдарының, құтқару қызметтерінің және жақын маңдағы су-құтқару станциясының телефон нөмірлері мен мекенжайлары бар стендтер;

ең үлкен тереңдігі мен қауіпті жерлері көрсетілген аумақ пен акваторияның схемалық бейнесі бар стендтер;

судағы қауіпсіздікке жауапты адамдар көрсетілген сабақтар, жаттығулар, жарыстар кестесі бар стендтер;

осы Қағидаларды бұзғаны үшін әкімшілік жауапкершілік туралы стендтер;

10) ақпараттық стенділер шағын, орта, ірі болып бөлінеді:

шағын, мөлшері 0.5x1 метрге дейін, жағажайдың бүкіл жағалау сызығының ұзындығы бойынша әрбір 50 метр сайын орнатылады;

орташа, мөлшері 0.5x1 метрден 2x3 метрге дейін, жағажайдың бүкіл жағалау сызығының ұзындығында әр 75 метр сайын орнатылады;

үлкендері, мөлшері 2x3 метрден асады, жағажайдың бүкіл жағалау сызығының ұзындығына әр 150 метр сайын орнатылады;

11) жағажайлар Ағынды суларды ағызу орындарынан, мал қоралары мен суағарларынан және басқа да ластау көздерінен, порттардан, шлюздерден, гидроэлектростанциялардан кемінде 500 метр жоғары, сондай-ақ гидротехникалық құрылыстардан, айлақтардан, айлақтардан, пирстерден, мұнай құю құрылғыларынан, паромдық арқан өткелдерінен кемінде 250 метр жоғары және 1000 метр төмен қашықтықта құрылады оның санитариялық-гигиеналық жай-күйіне әсер ететін құйындылары, шұңқырлары және батпақты беттері жоқ су объектілерінің бір немесе бірнеше жер учаскелерінде (көшкіндерге, көшкіндерге және селдерге ұшырамайтын) және акваторияларында;

12) жағалау белдеуінің ені кемінде 20 метр болған кезде 2 метр тереңдікке дейін шомылуға бөлінген Акватория түбінің шегініссіз біртіндеп еңіс орнатылады, Акватория түбі мен жағажай аумағы шомылу маусымы басталар алдында және маусым бойы шомылушыларға қауіп төндіретін су өсімдіктерінен, раковиналардан, шөгінділерден, шыныдан, тастардан және басқа да заттардан тазартылады;

13) шомылуға бөлінген орындар белгілермен белгіленеді, шомылуға бөлінген акватория учаскесінің шекаралары бір-бірінен 10-20 метр қашықтықта және тереңдігі 1,3 метр жерден 25 метрге дейін орналасқан қызыл немесе қызылсары түсті қалқыбелгілермен белгіленеді және кеме жүретін аймаққа шықпайды;

14) шағын көлемді кемелерді жалға алу пункттерінің, халықтың суда серуендеуін, сүйретілетін құралдармен сырғанауды, су объектілерінде сырғанауды жүргізу үшін шағын көлемді кемелер тұрақтарының базасының, су астында жүзу үшін пайдаланылатын жағажайлар мен акваториялар учаскелерінің (белдеулерінің) шекараларынан 50 метрден жақын емес жүзу такталарының орналасуы қамтамасыз етіледі;

15) тереңдігі 0,7 метрден аспайтын мектепке дейінгі және бастауыш мектеп жасындағы балаларды жүзуге үйрету үшін, тереңдігі 1,2 метрден аспайтын жоғары мектеп жасындағы балалар үшін учаскелер құру қамтамасыз етіледі. Учаскелер қоршаумен қоршалады немесе кабельдерге бекітілген қалқымалы сызықпен қоршалады ;

16) жағажайларда түбінің тереңдігі (кемінде 2 метр) көрсетіле отырып, жағалауы таяз акваторияның табиғи учаскелерінде суға секіруге арналған орындар жасау қамтамасыз етіледі. Мұндай учаскелер болмаған кезде суға секіруді орындау кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ететін тереңдігі бар жерлерге ағаш көпірлер немесе салдар орнатылады. Стационарлық (уақытша) су аттракциондары адамдарды пайдалану кезінде олардың қауіпсіздігін қамтамасыз етеді, ал оларды орналастыру орындары стационарлық (уақытша) су аттракциондарын пайдалану қағидалары және оларды пайдалану кезіндегі қауіпсіздік шаралары бар стендтермен жабдықталады;

17) биіктігі 3 және одан да көп метр суға секіруге арналған мұнара платформаларына шығу нұсқаушылардың (жаттықтырушылардың) рұқсатымен және олардың қатысуымен қамтамасыз етіледі. Мұнара платформалары мен мұнараның сатылы шеруі тұтқалары бар, биіктігі мен ені құрылыс нормаларында белгіленген мөлшерден аспайтын қадамдар, баспалдақтың жабыны сырғып кетпейтін материалдардан жасалады;

18) жер асты суларының жер бетіне шығуынсыз, шұңқырларсыз, құйындыларсыз және секундына 0,5 метрден асатын ағыссыз жағажайлар құру қамтамасыз етіледі;

19) жағажайда 50 метрден аспайтын аралықпен Судан 10 метр қашықтықта құтқару шеңберлері мен "Александровтың соңы" құтқару құралдары бар қалқандар жасау қамтамасыз етіледі;

20) уәкілетті органның жүзу құралдарын және су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарындағы бұқаралық демалыс, туризм және спорт орнын ұйымдастырушының құтқару қайықтарын қоспағанда, жағажайдың акваториясына кемелер, гидроциклдер және басқа да техникалық құралдар жіберілмейді.

Ескерту. 9-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің м.а. 25.12.2024 № 505 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен

соң қолданысқа енгізіледі); 22.08.2025 № 348 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

10. Су айдынындағы бұқаралық іс-шараны ұйымдастырушы осы Қағидалардың талаптарын азаматтар үшін жалпыға қолжетімді жерге орналастырады, осы Қағидалардың сақталуын қамтамасыз ететін шараларды көздейді.

Ескерту. 10-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

10-1. Ұйымдастырушы су айдындарында бұқаралық іс-шараларды өткізу үшін аумағында ол өтіп жатқан жергілікті атқарушы органдарға су айдындарындағы бұқаралық іс-шараларды өткізу күніне дейін күнтізбелік он күннен кешіктірмей осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша бұқаралық іс-шараларды өткізу туралы жазбаша хабарлама (бұдан әрі-хабарлама), бұқаралық іс-шараларды өткізу бағдарламаларын (регламент, сценарий) еркін түрде қоса бере отырып жолдайды. Жергілікті атқарушы органдар уәкілетті органның аумақтық органын хабардар етеді.

Ескерту. Қағидалар 10-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 22.08.2025 № 348 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

10-2. Жергілікті атқарушы органдар хабарламаны қарайды және уәкілетті органның аумақтық бөлімшелеріне ол келіп түскен күннен бастап күнтізбелік үш күн ішінде хабар береді. Егер бұқаралық іс-шараны ұйымдастырушы жергілікті атқарушы орган болып табылған жағдайда, хабарлама жолданбайды, тек уәкілетті органның аумақтық органына ғана хабар береді

Ескерту. Қағидалар 10-2-тармақпен толықтырылды - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 22.08.2025 № 348 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

11. Су айдындарында жаппай іс-шаралар жүргізу кезінде (оның ішінде су асты спорт және демалыс түрлерімен жалғыз айналысу) акваторияның пайдаланылатын учаскесі (белдеуі) шегінде су астындағы адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін адамдармен сабаққа қатысушылардың санынан кем емес сыйымдылығы бар кеме (бірнеше кеме) болады.

12. Су аттракциондарын ұйымдастырушы (суда, буксирде) қозғалыс бағыты бойы демалушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз етеді (құтқару кеудешелерімен жарақтайды және су аттракционында қауіпсіздік шаралары туралы нұсқама жүргізеді).

Ескерту. 12-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

13. Осы Қағидалардың талаптарына сәйкес келмейтін су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарында жаппай демалыс, туризм және спорт орындарын ұйымдастыруға, ашуға және пайдалануға жол берілмейді.

3-тарау. Қазақстан Республикасы азаматтарының су айдындарындағы жүріс-тұрыс тәртібі

14. Су айдындарында:

1) су айдындарының жабдықталмаған учаскелерінде және "Суға түсуге тыйым салынады" белгілері белгіленген жерлерде шомылуға;

2) "Мұз үстімен өтуге (өтуге) тыйым салынады" деген белгілер орнатылған жерлерде мұзға шығуға (шығуға) тыйым салынады;

3) жүзудің шекарасын белгілейтін қалқыбелгілерден кейін жүзуге;

4) шағын көлемді кемелерге және басқа да жүзу құралдарына жүзуге;

5) суға қайықтардан, катерлерден, айлақтардан, жағажайлардан, табиғи құралымдардан (жартастардан, құздан, қойтастардан, жақтаулардан, қоршаулардан және басқа да заттардан), сондай-ақ осы мақсаттарға бейімделмеген құрылыстардан секіруге;

6) спортпен айналысуға, оның ішінде спорттық ойындар ойнауға, осы мақсаттарға бейімделмеген орындарда ойнауға;

7) жалған дабыл айқайларын беру;

8) су айдындарын ластауға және қоқыстауға, кір жууға, жанармай құюға, көлік құралдарын жууға және жөндеуге, жануарларды шомылдыруға бөлінген орындарда және оларға іргелес аумақтарда, оның ішінде жағажайлардан жоғары жерлерде 500 метрге дейін шомылуға;

9) шағын көлемді кемелерге (оның ішінде еспелі кемелерге) кіруге және су астында жүзу үшін пайдаланылатын акваториялар жағажайлары мен учаскелерінде маневр жасауға (адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін кемелерді қоспағанда);

10) өз бетінше су айдындарында қауіпсіздік белгілерін жоюға (алып тастауға), бүлдіруге немесе орнатуға;

11) суға кіруге және алкогольді және есірткіге мас күйде шомылуға;

12) тексерілмеген және жабдықталмаған жерлерде сүңгуге;

13) жүзуге арналмаған заттармен жүзуге;

14) жағада және шешіну орындарында демалушыларға жарақат келтіруі мүмкін қоқыстарды қалдыруға;

15) су айдындарындағы қауіпсіздік белгілеріне, қалқыбелгілерге шығуға;

16) балаларға ересектерсіз суға кіруге жол берілмейді;

17) балаларды қараусыз қалдыруға;

17-1) кемеде (оның ішінде шағын көлемді), су көлігінде немесе тіркеп сүйретілетін жүзу құралында құтқару кеудешелерін кимеген және түймелеп алмаған адамдары бар кемені (оның ішінде шағын көлемді), су көлікті немесе тіркеп сүйретілетін жүзу құралын басқаруға, болуға;

18) су объектілеріндегі жаппай демалу орындарының жұмыс уақытынан тыс және (немесе) түнгі уақытта суға кіруіне жол берілмейді.

Ескерту. 14-тармаққа өзгерістер енгізілді - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 25.12.2024 № 505 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

14-1. Балалардың өмірі мен денсаулығының қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі міндеттерді тиісінше орындамағаны үшін жауапкершілік Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексімен реттеледі.

Ескерту. Қағидалар 14-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

4-тарау. Су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарында жаппай демалуға, туризм мен спортқа арналған орындарда балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету тәртібі

15. Су айдындарындағы балалардың қауіпсіздігі су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарындағы жаппай демалуға, туризм мен спортқа арналған орындарды дұрыс таңдаумен және жабдықтаумен және осы Қағидалар туралы балалармен жүйелі түрде түсіндіру жұмыстарымен және сақтық шараларын сақтаумен қамтамасыз етіледі.

16. Жаппай демалуға, туризм мен спортқа арналған орындарда балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарында балаларды шомылуға және жүзуге үйретуге арналған учаскелермен жабдықталған балалар жағажайлары құрылады.

17. Мектепке дейінгі және мектеп жасындағы балаларды шомылуға және жүзуге үйретуге арналған учаскелердің тереңдігі 0,7 метрден 1,2 метрге дейін болады. Учаскелер бір бірінен 3 метрден аспайтын қашықтықта түбіне соғылған сақиналарға бекітілген қалқыма сызығымен тасымалданады.

18. Балаларды шомылуға және жүзуге үйретуге арналған учаскелер жасыл шеңберде суда тұрған екі баланың бейнесі бар белгілермен белгіленеді.

19. Жағажайдың барлық аумағында балалардың шомылуы кезінде шағын көлемді кемелерде жүруге, ойындар мен спорттық іс - шараларды өткізуге, бөгде адамдардың болуына және шомылуына жол берілмейді.

20. ведомстволық бағыныстылығы мен меншік нысанына қарамастан, балалардың демалуы мен сауықтырылуына арналған ұйымдар:

1) жағажайларды жабдықтайды және құтқару бекеттерімен жарақтайды;
2) су айдындарындағы балалардың қауіпсіздігіне жауапты лауазымды тұлғаларды тағайындайды;

3) су айдындарында және мұзда оқиғалар мен төтенше жағдайлар туындаған кездегі іс-қимылдар жөнінде нұсқаулықтар әзірлейді.

21. Балалардың демалуы мен сауықтырылуына арналған ұйымдар үшін су айдындарында ұйымдастырылған демалыс орындарында жағажайды жайластыруға қойылатын талаптар орындау үшін міндетті болып табылады.

22. Осы Қағидалардың талаптарына сәйкес келмейтін балалардың демалу және сауықтыру орындарын ұйымдастыруға, ашуға және пайдалануға жол берілмейді.

23. Балалардың шомылу 10 адамнан аспайтын, ұзақтығы 20 минуттан аспайтын топтарда суда болу аралығымен ұсынылады.

Ескерту. 23-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

24. Суға шомылу және жүзуге үйрету кезінде балалардың қауіпсіздікті және әдістемелік басшылықты су айдындарында зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету тәсілдеріне үйретілген жүзу жөніндегі нұсқаушылар қамтамасыз етеді. Жүзе алмайтын балаларды шомылу және оқыту жүзе білетін балалардан бөлек жүргізіледі.

25. Суға түсу және балаларды оқыту басталар алдында осы Қағидаларды сақтауы бойынша нұсқама жүргізіледі.

26. Балаларға таяныштардан, көпірлерден сүңгуге, жүзу шекарасынан тыс жүзуге жол берілмейді.

27. Шағын көлемді кемелерде балалар болған кезінде:

1) кемені белгіленген нормадан артық тиеуге;

2) 7 жасқа дейінгі балаларды серуендетуге;

3) кемеден суға секіруге;

4) жеке құтқару құралдарынсыз серуендеуге;

5) шомылуға бөлінген акваторияға кіруге, сондай-ақ кеме қатынасы жағдайының белгілеріне жақындауға, оларға арқандап байлануға және кеме жүрісінде тоқтауға жол берілмейді.

28. Тереңдігі 2 метрге дейінгі жерлерде 12 жастан бастап жақсы жүзе алатын балаларға шомылуға рұқсат етіледі. Бұл орындар екіншісінен бір метр қашықтықта орналасқан қызыл немесе қызғылт сары түсті қалқыбелгілермен қоршалады.

29. Жағалауда жүзу сабақтарын өткізу үшін қоршалады және су қоймасына жанасатын алаңша тиісті түрде жабдықталады..

30. Алаңда:

1) жүзу тақтайлары;

2) суға түсетін балалардың саны бойынша резеңке үрлемелі шеңберлер;

- 3) жүзе алмайтын адамдарды қолдау үшін қолданылатын кемінде екі таяқтың (шест) болуы;
- 4) жүзу үшін көмек беретін белдіктер;
- 5) кемінде 3 ватерполь добының болуы;
- 6) мүйіз үлгісіндегі екі дауыс зорайтқыштан (электромегафондар) кем емес;
- 7) сабақ кестесі бар тақта (оқыту әдістемесі және жүзу техникасы бойынша оқу плакаттары бар).

Ескерту. 30-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

31. Балалардың су айдындарында болуына байланысты барлық іс-шаралар олардың өмірі мен денсаулығына жауапты және су айдындарында зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсетуге үйретілген адамдардың қадағалауымен жүргізіледі.

32. Шомылатын балаларға осы Қағидалардың 20-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген адамдардың үздіксіз бақылауы жүргізіледі.

33. Шағын көлемді кемелерді балаларға, сондай-ақ оны басқаруға құқығы жоқ адамдарға уақытша иеленуге және пайдалануға беруге жол берілмейді.

5- тарау. Су айдындарында туристік маршруттарды өткізу кезінде адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету тәртібі

34. Туристік топтардың ұйымдастырушылары мен қатысушылары осы Қағидаларды сақтауы тиіс.

35. Туристік топтардың ұйымдастырушылары топтың жауапты басшыларын тағайындайды.

36. Туристік топтарды ұйымдастырушылар уәкілетті органның аумақтық органдарына су айдындарындағы туристік маршруттар туралы, сондай-ақ топтың шығу және қайту күні, қатысушылар саны, топ басшысының тегі, аты, әкесінің аты туралы мәліметтерді хабар береді.

Ескерту. 36-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 22.08.2025 № 348 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

37. Топ басшылары жорық басталғанға дейін туристік топтардың қатысушыларымен маршрут орындалатын жүзу құралдарын пайдалану бойынша нұсқаулық жүргізеді, құтқару құралдарын пайдалану қағидалары туралы нұсқау журналында танысу туралы тіркейді.

38. Туристік жорықтарды өткізу шарттары:

1) топтар қатысушылардың саны бойынша қажетті құтқару құралдарымен және алғашқы медициналық көмек көрсету құралдарымен жарақтандырылады;

2) топ басшысы құрал - жабдықтармен және құтқару құралдарымен жұмыс істеу маршрутын, тәртібі мен қағидаларын зерделейді, осы маршруттардан өту бойынша картографиялық материалмен қамтамасыз етіледі, су айдындарында зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсете біледі;

39. Техникалық куәландырудан өтпеген кемелерде су туристік жорығын жүргізуге жол берілмейді.

40. Су туристік жорығына қатысушы:

1) маршрутты және су режимін зерделейді;

2) тек жарамды, алдын ала тексерілген жүзу құралдары мен жабдықтарын пайдаланады;

3) балқу кезінде жүзу құралының артық тиелуін асырмайды, тек құтқару кеудешелері мен гидрокостюмдерімен жұмыс жүргізеді және жүзеді;

4) жүзу құралы зақымдалған жағдайда дереу жағаға айлақ жасайды;

41. Топтық жүзу кезінде жүзу құралдары бір - бірінен тікелей көріну қашықтығында болады.

6-тарау . Қысқы кезеңдегі су айдындарындағы қауіпсіздік тәртібі

42. Мұз өткелінде көлік қозғалысының тәртібі мен жүктерді және жолаушыларды тасымалдау нормаларын пайдаланушы ұйым мұз болжамын және мұзға ең жоғары қауіпсіз жүктемені ескере отырып белгілейді.

43. Мұз өткелдері үшін бөлінген орындар келесі шарттарға сәйкес келеді:

1) мұз өткелдеріне апаратын жолдар мен құламалар абаттандырылады;

2) мұз өткелдері жылы және жер асты суларының шығатын орнынан, сондай-ақ промоиналардан, майндардан және мұз сынуға арналған алаңдардан кемінде 100 метр қашықтықта орналастырылады;

3) автогужалық мұз өткелдері трассаларының бір жақты қозғалысы болады;

4) қарама - қарсы қозғалыс үшін 50 метр қашықтықта бір - бірінен алыстатылған екі дербес параллель трассалар төселеді.

44. Мұз өткелдерін жабдықтау мен күтіп ұстауды барлық меншік нысанындағы пайдаланушы ұйымдар (өткелдердің иелері) мынадай түрде жүргізеді:

1) қысқы кезеңде күн сайын таңертең және кешке (жылыну кезінде – таңертең, күндіз және кешке) мұздың қалыңдығын өлшеуді және оның құрылымын анықтауды, алынған деректерді мұздың қалыңдығын өлшеу журналына енгізеді. Мұз өлшеуді су айдынының барлық пайдаланылатын акваториясында, әсіресе су ағысының жылдамдығы мен су айдынының тереңдігі көп жерлерде жүргізу;

2) адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін мұздың құрылымы мен қалыңдығының өзгеру белгілері анықталған кезде жағалау белдеуіне тыйым салу белгілерін қою арқылы қысқы кезеңде су айдынының акваториясын пайдалануды тоқтату;

- 3) қысқы кезеңде су айдыны акваториясының пайдаланылатын қауіпсіз учаскесін ілгішпен қоршауды жүзеге асыруға;
 - 4) өткелдерге кіреберістерде өткелдің атауы, жұмыс уақыты және оның құрылымы мен мазмұны үшін жауапты адамның деректері көрсетілген маңдайшалар орнатылады;
 - 5) өткелдің екі жағынан мынадай ақпарат орналастырылатын стенд қойылады: осы өткел бойынша қандай көлік түріне және қандай ең жоғары жүкпен жүруге рұқсат етіледі, қандай қозғалыс интервалын сақтау қажет, сондай-ақ осы Қағидалардан үзінді;
 - 6) өткелдің екі жағынан қысқы (багрлер, баспалдақтар, құтқару шеңберлері, бөренелер, ұзындығы 15 метрден кем сақтандыру арқандары) "Суға батушыға беру" деген жазуы бар арнайы қалқандар қойылады;
 - 7) өткел үшін бөлінген орындардың шекаралары 25-30 метр қашықтықта орналасқан қабықтармен белгіленеді;
 - 8) мұзда қауіпсіз болудың негізгі шарты мұз қалыңдығының қоса берілген жүктемеге сәйкестігі болып табылады. Бұл ретте мұздың қауіпсіз қалыңдығы бір адам үшін 10 сантиметрден кем емес, бұқаралық спорттық және мерекелік іс- шараларды және автокөлік өткелдерін ұйымдастыру үшін 25 сантиметрден кем емес;
 - 9) мұз өткелінің жылынуын және жүк көтергіштігін азайтуды болдырмау үшін жолдың жүру бөлігін қардан тазалау үнемі жүргізіледі;
 - 10) қозғалыс үшін қауіпті орындарда су объектілерінде қауіпсіздік белгілері қойылады.
45. Мұз өткелдерінде:
- 1) балық аулауға және басқа мақсаттарға арналған шұңқырларды тесуге;
 - 2) қорғалмаған және қорғалмаған орындардан өтуге және өтуге;
 - 3) кәсіптік балық аулауға арналған желілерді орнатуға тыйым салынады.
- Ескерту. 45-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.**
46. Мұзда болған кезде:
- 1) мұздың жұқа және жетілмеген жерлеріне шығуға;
 - 2) мұздың жекелеген (қауіпті) учаскелерінде топтармен жиналуға;
 - 3) мұздағы ойықтарға, жарықтарға, ойықтарға жақындау;
 - 4) өткелдер үшін бөлінген орындардың шекарасынан тыс көлік құралдарымен мұзға шығуға;
 - 5) от жағуға;
 - 6) 20 сантиметрден аз қашықтықта екі тесікті, ал басқа жұп тесіктерден 2 метрден аз қашықтықта екі тесікті тесу;
 - 7) мұзда жабдықтар мен қоқыстарды қалдыруға жол берілмейді.

Ескерту. 46-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

47. Қараңғыда, нашар көрінген кезде және мұз қату және мұз еру кезінде мұзға шығуға жол берілмейді.

Ескерту. 47-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

47-1. Балалардың мұзда болуына осы Қағидалардың талаптарын сақтауды ескере отырып, ересектердің еріп жүруі кезінде рұқсат етіледі.

Ескерту. Қағидалар 47-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

48. Мұздың қалыңдығы 25 сантиметрден кем болған кезде мұз астында балық аулауға жеке құтқару құралдары (ысқырық, құтқару шильці, құтқару кеудешесі, диаметрі 11 миллиметрден кем емес, ұзындығы 12 метрден кем емес арқан, ұзындығы 2 метрден кем емес таяқ, су өткізбейтін пакеттегі ұялы телефон) болған кезде жол беріледі.

Ескерту. 48-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

49. Алып тасталды - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

50. Жеке және заңды тұлғалар су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарында топырақ пен шымтезекті қазу, жаппай демалуға, туризм мен спортқа арналған орындарда объектілердің түбін тереңдету жөніндегі жұмыстарды жүргізген кезде қауіпті учаскелерді қоршауды жүргізеді, ал аяқталғаннан кейін су айдынының түбін теңестіру жөніндегі жұмыстарды жүргізеді.

Ескерту. 50-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

51. Жеке және заңды тұлғалар мұзды қазу жұмыстарын жүргізу кезінде адамдар үшін қауіпті учаскелерді қоршауды жүргізеді.

Ескерту. 51-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

51-1. Мұзда стационарлық (уақытша) аттракциондар салуға мұздың қалыңдығын күнделікті өлшей отырып, мұздың қалыңдығы 25 сантиметрден кем емес кезінде жол беріледі.

Ескерту. Қағидалар 51-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

51-2. Қысқы шомылу орындарын ұйымдастыру және жабдықтау:

- 1) қысқы шомылу орны осы Қағидалардың 7-тармағының 1) тармақшасына сәйкес белгіленген орындарда жабдықталады;
- 2) жаппай шомылу кезінде мұздың қалыңдығы кемінде 25 сантиметрді құрайды;
- 3) қысқы шомылу орнын ұйымдастыру кезеңінде құтқару бекеттері ашылады;
- 4) қысқы шомылу орны тереңдігі 1.7 метрге дейін және көлемі кемінде 2х2 метрге дейін жабдықталады, сынған және ұсақталған мұздан тазартылады, өткір жиектері жоқ;
- 5) қысқы шомылу орнының шеттері тақталардан жасалған төсеммен қоршалады;
- 6) қысқы шомылу орны бүкіл периметрі бойынша қоршалады және ағаш қоршаулары болады (биіктігі кемінде 110 сантиметр);
- 7) қысқы шомылу орнынан 5 метрден аспайтын қашықтықта құтқару құралдары (құтқару шеңбері, Александровтың соңы, құтқару бағоры) қойылады;
- 8) қысқы шомылу орны жарықтандырумен, шомылушыларды шешіндіруге және жылытуға арналған орындармен жабдықталады.

Ескерту. Қағидалар 51-2-тармақпен толықтырылды - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

7- тарау. Су айдындарындағы қауіпсіздік белгілері.

52. Су айдындарындағы қауіпсіздік белгілерін осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес су айдындарындағы адамдармен жазатайым оқиғалардың алдын алу мақсатында жергілікті атқарушы органдар мен су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарындағы жаппай демалыс, туризм және спорт орнын ұйымдастырушылар белгілейді.

Ескерту. 52-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

53. Су айдындарындағы қауіпсіздік белгілері тақтайлардан, қалың фанерден, металл табақтардан немесе басқа да берік материалдан жасалады, диаметрі 50-60 сантиметр дөңгелек пішінді болады.

54. Су объектілеріндегі қауіпсіздік белгілері көрінетін жерлерде орнатылады және биіктігі 2,5 метрден кем емес бағаналарда бекітіледі.

Құтқару бекетін орнатуға қойылатын талаптар

Ескерту. 1-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

р/с №	Атауы	Бірлік саны, кіші жағажайлар	Бірлік саны, орташа және үлкен жағажайлар	Ескертпе
1-бөлім. Құтқару бекетінің штаты				
1.	Бекет басшысы	1	1	
2.	Нұсқаушы	2	Жағажайдың жағалау жиегінің ұзындығына байланысты: 76- дан 125 метрге дейін кемінде 3, 125- тен 175 метрге дейін кемінде 4, 175- тен 225 метрге дейін кемінде 5, 225 метрден және одан жоғары кемінде 6	
2-бөлім. Жабдықтар мен құрал-жабдықтар				
1.	Моторлы қайық	Жағажайдың жағалау жиегінің ұзындығына байланысты: 50-ден 125 метрге дейін кемінде 1, 125- тен 225 метрге дейін кемінде 2, 225 метрден және одан көп кемінде 3		борттарда "құтқару" деген жазуы бар
2.	Ескекті қайық	Жағажайдың жағалау жиегінің ұзындығына байланысты: 50-ден 125 метрге дейін кемінде 1, 125- тен 225 метрге дейін кемінде 2, 225 метрден және одан көп кемінде 3		борттарда "құтқару" деген жазуы бар
3.	Тасымалданатын радиостанция	1 жасақтың әрбір нұсқаушыға		
4.	Құтқару шеңбері	1	2	
5.	"Александров жібі" құтқару құралы	1	2	
6.	Мегафон	1	2	
7.	Дәрі-дәрмектерімен санитарлық сөмке	1	1	
8.	Трал		1	
9.	Ұзындығы кемінде 5 – 6 метр, ұзындығы кемінде 40 метр, жіңішке		2	

	жібі бар құтқару тақталары			
10.	Ұзындығы кемінде 7 метр ағаш саты		1	
11.	Ұзындығы кемінде 40 метр құтқару жіңішке жібі		1	
12.	Ұзындығы кемінде 40 метр жіңішке жіпбайламындағы ұзындығы кемінде 2 метр багор		1	
13.	Ұзындығы кемінде 40 метр бар ұзындығы 2 метрден артық емес жеңіл конструкциядаан жасалған шаналар		1	
14.	кемінде 40 метр жіңішке жібі мен ұзындығы кемінде 5 метр құтқару сырығы		1	
15.	Сақтандыру жібі	1 жасақтың әрбір нұсқаушыға		
16.	Құтқару шильцалары		2	
17.	№1 жиынтық	1 жасақтың әрбір нұсқаушыға		
18.	Дүрбі	1	1 әрбір бақылау мұнарасына	
19.	Ысқырық	1 жасақтың әрбір нұсқаушыға		
20.	Құтқару кеудешелері	1 жасақтың әрбір нұсқаушыға		
21.	Сырықтар, құтқару ілгектері		1 жасақтың әрбір нұсқаушыға	
22.	Бақылау мұнарасы	Барлық бақыланатын қызмет көрсету аймағын қамтуға байланысты		
23.	Су айдындарында жазатайым оқиғалардың алдын алу және суға батушыға көмек көрсету жөніндегі материалдары бар стенд	1		
	Стационарлық аттракциондарды пайдалану қағидалары және стационарлық			

24.	аттракциондарды пайдалану қауіпсіздігі шаралары бар стенд	1, стационарлық аттракциондар болған кезде	
3-бөлім. Құтқару бекетінің құжаттамасы			
1.	Күн тәртібі	1	
2.	Бекет бойынша кезекшінің нұсқаулығы	1	
3.	Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы жөніндегі нұсқаулық	1	
4.	Судағы жазатайым оқиғалар туралы актілер кітабы	1	
5.	Акватория тереңдігі бар қызмет көрсетілетін ауданның картасы (схемасы)	1	
6.	Қазақстан Республикасы азаматтарының су айдындарындағы жүріс-тұрыс қағидалары	1	
7.	Құтқару бекеті мүлкінің тізімдемесі	1	

Ескертпе: бір құтқару бекеті жүзіп өту сызығының 200 метрден артық емес ұзындығына қойылады.

Су айдындарындағы қауіпсіздік қағидаларына 2-қосымша

Су айдындарындағы қауіпсіздік белгілері

Ескерту. 2-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің м.а. 25.12.2024 № 505 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

р/с №	Белгідегі жазу	Белгінің жалпы түрі
1.	Шомылу орны!	Жасыл шеңберде ақ фонда. Үстінен жазу. Жазудың астында (жүзудің шекарасын метрмен көрсете отырып) жүзіп келе жатқан адам бейнеленген. Белгі ақ түсті бағанға бекітіледі

2.	Балалардың шомылатын орны!	Жасыл шеңберде ақ фонда. Үстінен жазу. Жазудың астында (жүзу шегі метрмен көрсетілген) суда тұрған екі бала бейнеленген. Белгі ақ түсті бағанға бекітіледі.
3.	Шомылуға тыйым салынады (шекараларын метрмен көрсете отырып)!	Қызыл раманың ішінде ақ фонда. Жазу үстіңгі жағында. Төменгі жақта жүзіп келе жатқан адам бейнелеген. Бейне жоғарыдағы сол жақ бұрыштан бастап қызыл сызықпен диагональ бойынша сызылады. Белгі қызыл бағанға бекітіледі.
4.	Мұз үстімен жүруге болады!	Тұтастай жасыл түске боялады. Жазу ортасында ақ түсті. Белгі ақ бағанға бекітіледі.
5.	Мұз үстімен жүруге тыйым салынады!	Тұтастай қызыл түске боялады. Жазу ортасында ақ түсті. Белгі қызыл бағанға бекітіледі.
6.	Толқуды тудырмаңыз!	Қызыл шеңбердің ішінде ақ фонда қызыл сызықпен сызылған қара түсті екі толқын бейнеленген. Белгі қызыл түсті бағанға бекітіледі.
7.	Сүңгуге тыйым салынады!	Қызыл раманың ішінде ақ фонда. Жазу үстіңгі жағында. Төменгі жағында сүңгіп бара жатқан адам бейнеленген. Бейне жоғарыдағы сол жақ бұрыштан бастап қызыл сызықпен диагональ бойынша сызылады. Белгі қызыл бағанға бекітіледі.
8.	Жүзу құралдарының қозғалысына тыйым салынады!	Қызыл раманың ішінде. Жазу үстіңгі жағында. Төменгі жағында ілме моторлы шағын көлемді кеме бейнеленген. Бейне жоғарыдағы бұрыштан бастап қызыл сызықпен диагональ бойынша сызылады. Жағажайдың акваториясын қоршайтын қалқыбелгілер бірге қойылады.
9.	Шағын көлемді кемелердің тұруына және тоқтауына тыйым салынады!	Қызыл шеңбердің ішінде ақ фонда қызыл сызықпен сызылған қара түсті "Р" әрпі бейнеленген. Белгі қызыл түсті бағанға бекітіледі.
10.	Қауіпті! Иірім!	Қара жиектемедегі жасыл үшбұрыш ақ фонда және ортасында екі ирек көлденең сызықпен сызылған леп белгісі. Үстіңгі жағында "Қауіпті!" деген жазу. Төменгі жағында қара жиектемеде "Иірім!" деген жазу.

		Қалқымалы белгі, су кемерінен 5-10 метр жерде, тереңдіктер күрт алмасатын ауданға қойылады.
11.	Зәкірді лақтырмаңыз!	Қызыл шеңбердің ішінде ақ фонда қызыл сызықпен сызылған қара түсті Зәкір бейнеленген. Белгі қызыл түсті бағанға бекітіледі.
12.	Абайлаңыз, жұқа мұз!	Қызыл шеңберде ақ фонда. Жоғарыдан жазу. Төменде мұздың астына түскен адам бейнеленген. Сурет жоғарғы сол жақ бұрыштан диагональ бойынша қызыл сызықпен сызылған. Белгі қызыл түсті бағанаға бекітіледі.

Су айдындарындағы
қауіпсіздік қағидаларына
3-қосымша

Жағажайды зерттеу актісі № _____

Ескерту. 3-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 22.08.2025 № 348 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Біз жағажай акваториясының түбіне зерттеу жүргізген мекеменің ұйымның) өкілі, төменде қол қойдық

жергілікті атқарушы органның өкілі

уәкілетті органның аумақтық бөлімшесінің өкілі

бір жағынан,
және су объектілері мен су шаруашылығы ұрылыстарындағы бұқаралық демалыс, туризм және спорт орнын ұйымдастырушының өкілі

екінші жағынан,
20__ жылғы "___" _____ жағажай зерттеу жүргізілді

(жағажайдың атауы)
су қоймасында орналасқан

(су қоймасының атауы)

Тереңдікті өлшейтін және шомылу кезінде қауіпті заттарды көрсететін жағажайдың жоспар – схемасын жасады.

Көлденең профиль бойынша түбінің тереңдігін өлшеді.

Жағажай акваториясының түбінен кедергілерді жойды / өткізбеді.

Жағажайдың сәйкестігін визуалды тексеруден өткізді/өткізбеді.

Тексеру кезінде мыналар анықталды:

1. Су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарындағы жаппай демалыс орны " _____ " орналасқан мекен-жайы: _____

және 20__ жылғы " ____ " _____ әкімдіктің № _____ қаулысымен белгіленген (көшірмесі қоса берілген).

2. Құтқару бекеті – құрылды/жоқ.

3. Медициналық көмек көрсету пункті – құрылды/жоқ.

4. Қорғау посты – құрылды/жоқ.

5. Кезекші персонал – жасақталған/жоқ.

6. Шомылуға арналған балалар жағажайы – жабдықталған/жоқ.

7. Бақылау мұнарасы – орнатылған/жоқ.

8. Ақпараттық стендтер – орнатылған/жоқ.

9. Акватория учаскесінің шекаралары (буйки) – белгіленген/жоқ.

10. Шағын кемелерді жалға беру пункттері – орнатылған/жоқ.

11. Суға секіруге арналған орындар – орнатылған/жоқ.

12. Құтқару құралдары бар қалқандар – орнатылған/жоқ.

13. Қолда бар мүлік:

1) моторлы қайық – _____ дана бар/жоқ;

2) ескекті қайық – _____ дана бар/жоқ;

3) тасымалданатын радиостанция – _____ дана бар/жоқ;

4) құтқару шеңбері – _____ дана бар/жоқ;

5) "Александровтың соңы" – _____ дана бар/жоқ;

6) мүйіз түріндегі дауыс зорайтқыш – _____ дана бар/жоқ;

7) мысықтармен трал – _____ дана бар/жоқ;

8) сақтандырудың соңы – _____ дана бар/жоқ;

9) құтқару кеудешесі (төсбелгі) – _____ дана бар/жоқ;

10) құтқару багоры, полюс – _____ дана бар/жоқ.

Қорытындылар:

Су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарында жаппай демалу, туризм және спорт орнының жұмыс істеуіне жол беріледі/жол берілмейді (себебі).

Осы акт үш данада жасалды (1 – уәкілетті органның аумақтық бөлімшесі, 2 – жергілікті атқарушы орган, 3 – жағажайдың ұйымдастырушы) және жағажайдың жұмыс істеуіне рұқсат беретін/тыйым салатын құжат болып табылады.

Жағажай акваториясының түбіне зерттеу жүргізген мекеменің (ұйымның) өкілі

тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) қолы, мөр орны (бар болса)
жергілікті атқарушы органның өкілі

тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) қолы, мөр орны (бар болса)
уәкілетті органның аумақтық бөлімше өкілі

тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) қолы
су объектілері мен су шаруашылығы құрылыстарының жаппай демалу
орындарын ұйымдастырушы

тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) қолы, мөр орны (бар болса)

Су айдындарындағы қауіпсіздік
қағидаларына 4 қосымша

Су айдындарында жаппай іс-шара өткізу туралы хабарлама

Ескерту. Қағидалар 4-қосымшамен толықтырылды - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 14.09.2023 № 488 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 22.08.2025 № 348 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

1. Бұқаралық іс-шараның мақсаты

2. Бұқаралық іс-шара нысаны

3. Бұқаралық іс-шараны өткізу орны (орындары), қатысушылардың қозғалыс маршруттары, көлік (оның ішінде жүзу) құралдарын пайдаланған жағдайда оларды пайдалану туралы ақпарат

4. Бұқаралық іс-шараның басталу күні, уақыты

Бұқаралық іс-шараның аяқталу күні, уақыты

5. Бұқаралық іс-шараға қатысушылардың болжамды саны _____ адам

6. Ұйымдастырушының бұқаралық іс-шараны қамтамасыз ету нысандары мен әдістері:

1) көрермендер мен қатысушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету (уәкілетті органның аумақтық органында нұсқаушыларды даярлау жөніндегі курстардан өткені туралы анықтамасы бар нұсқаушылардың саны)

2) қоғамдық тәртіпті қорғауды қамтамасыз ету (полиция қызметкерлеріне қоғамдық тәртіпті қорғауды қамтамасыз етуде көмек көрсету үшін тартылатын жеке күзет ұйымдары қызметкерлерінің, еріктілер мен бақылаушылардың саны (олар тартылған жағдайда))

3) медициналық көмекті ұйымдастыру

7. Бұқаралық іс-шараны ұйымдастырушының (ұйымдастырушылардың) Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) не атауы, оның тұрғылықты немесе болған жері туралы не тұрған жері туралы мәліметтер және телефон нөмірі

8. Бұқаралық іс-шараны өткізу тәртібі, оның ішінде келушілерге, көрермендерге және бұқаралық іс-шараның өзге де қатысушыларына

9. Су объектісіндегі адамдардың қауіпсіздігін, қоғамдық тәртіпті және қоршаған ортаны қорғауды қамтамасыз етуге жауапты адамның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), байланыс деректері

Қосымша:

(бұқаралық іс-шара өткізу объектісін пайдалануға құқықтардың бар екендігін растайтын құжаттар)

20__ жылғы "___" _____

(хабарламаның берілген күні) (бұқаралық іс-шараны ұйымдастырушының (ұйымдастырушылар) қолы

